

Wynagrodzenie

Nowelizacje Karty Nauczyciela w 2009 roku wprowadzają, począwszy od dnia 1 stycznia, zmianę przepisów aż pięć razy. Do tych najważniejszych i najbardziej chyba interesujących nauczycieli należą przede wszystkim zmiany sposobu naliczania wynagrodzeń oraz czasu pracy. W przypadku wynagrodzeń warto przypomnieć, że dotychczas średnie wynagrodzenie nauczyciela liczone było procentowo od średniego wynagrodzenia nauczyciela stażysty. To ostatnie z kolei stanowiło 82% kwoty bazowej, określanej dla nauczycieli corocznie w ustawie budżetowej. Od 2009 roku wynagrodzenia nauczycieli każdego stopnia awansu zawodowego liczone są procentowo od kwoty bazowej z ustawy budżetowej. Wskaźniki procentowe zawarte są w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela i **przedstawiają się w sposób następujący:**

- dla nauczyciela stażysty – 100% kwoty bazowej,
- dla nauczyciela kontraktowego – 111% kwoty bazowej,
- dla nauczyciela mianowanego – 144% kwoty bazowej,
- dla nauczyciela dyplomowanego – 184% kwoty bazowej.

W 2009 roku mamy dwie kwoty bazowe – jedną od dnia 1 stycznia (2177,86), drugą od 1 dnia września (2286,75), co oznacza, że nauczycielom wzrosną wynagrodzenia dwa razy w tym roku. Wysokość pozostałych składników wynagrodzenia, takich jak **dodatek za wysługę lat, za warunki pracy, motywacyjny oraz funkcyjny np. za wychowawstwo, bycie opiekunem stażu,** określają tak jak dotychczas regulaminy uchwalane przez organ prowadzący. Wysokość stawek tych dodatków organ prowadzący określa według własnych potrzeb i możliwości, biorąc jednak pod uwagę przewidywaną strukturę zatrudnienia na obszarze swojego działania, gdyż wszystkie te składniki wraz z wynagrodzeniem zasadniczym tworzą **wynagrodzenia nauczycieli**, a średnia tych wynagrodzeń musi odpowiadać co najmniej średnim obliczanym procentowo z kwoty bazowej. Istotną kwestią jest tutaj słowo „średnia”. Organy prowadzące będą bowiem rocznie rozliczać się z wypłaconych wynagrodzeń na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Nie oznacza to, że każdy nauczyciel musi otrzymać to średnie wynagrodzenie wskazane w Karcie Nauczyciela. Wystarczy, że inni nauczyciele zarobią dużo więcej (co jest możliwe poprzez wyższe dodatki, więcej nadgodzin itp.) i dana grupa nauczycieli, np. mianowani osiągnie na terenie działania danego organu średnią wysokość wynagrodzeń.

W przypadku, gdy stanie się inaczej – gdy określona grupa nauczycieli danego stopnia awansu zawodowego nie osiągnie średniej wysokości wynagrodzenia w trakcie roku kalendarzowego, tej konkretnej grupie organ prowadzący będzie musiał wypłacić stosowne wyrównanie.

Czas pracy

Co się zmieniło i czy ma to wpływ na płace nauczycieli? Kwestię czasu pracy nauczycieli reguluje art. 42 Karty Nauczyciela w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 września 2009 roku. Aby zrozumieć co tak naprawdę musi robić nauczyciel w ramach swoich obowiązków, co może zlecić mu dyrektor „dodatkowo” należy powyższy przepis dokładnie przeanalizować.

W związku z powyższym: **„Czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin na tydzień”** – jest to określenie tygodniowej normy czasu pracy nauczyciela, która nie może zostać przekroczona, co nie znaczy, że nauczyciel musi przepracować w każdym tygodniu 40 godzin.

„W ramach czasu pracy, o którym mowa w ust. 1 (40 godzin) oraz ustalonego wynagrodzenia nauczyciel obowiązany jest realizować:

- 1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, w wymiarze określonym w ust. 3 (tzw. pensum) lub ustalone na podstawie art. 4a albo ust. 7;
- 2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów, z tym że w ramach tych zajęć:
 - a) nauczyciel szkoły podstawowej i gimnazjum, w tym specjalnych, jest obowiązany prowadzić zajęcia opieki świetlicowej lub zajęcia w ramach godzin przeznaczonych w ramowych planach nauczania do dyspozycji dyrektora szkoły, z wyjątkiem godzin przeznaczonych na zwiększenie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w wymiarze 2 godzin w tygodniu,

b) nauczyciel szkoły ponadgimnazjalnej, w tym specjalnej, jest obowiązany prowadzić zajęcia w ramach godzin przeznaczonych w ramowych planach nauczania do dyspozycji dyrektora szkoły, z wyjątkiem godzin przeznaczonych na zwiększenie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w wymiarze 1 godziny w tygodniu – dla nauczyciela oznacza to, że oprócz swoich lekcji, ewentualnych kół zainteresowań, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, które na początku roku szkolnego przydzielili mu dyrektor, będzie on musiał w każdym tygodniu przeprowadzić 2 godziny (z tym, że w roku szkolnym 2009/2010 – 1 godzinę zarówno w szkole podstawowej i gimnazjum, jak i w szkole ponadgimnazjalnej) zajęć świetlicowych lub zajęć, które zgodnie z rozporządzeniem MEN w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych można przeznaczyć na:

- prowadzenie zajęć zwiększających szanse edukacyjne uczniów – w zależności od potrzeb: na pracę z uczniem zdolnym lub z uczniem mającym trudności w nauce,
- organizowanie dla grup uczniów zajęć rozwijających ich zainteresowania.

Obowiązek prowadzenia takich zajęć nie dotyczy dyrektorów i wicedyrektorów szkół. Zajęcia te będą ewidencjonowane w dziennikach zajęć pozalekcyjnych i rozliczane w półrocznych okresach rozliczeniowych. Nauczyciele niepełnozatrudnieni będą mieli przeliczone obowiązkowe godziny stosownie do wymiaru swojego etatu i w ilości odpowiednio pomniejszonej rozdysponowane do zrealizowania w ciągu półrocza. Karta Nauczyciela nie precyzuje ani nie odsyła do innych przepisów kwestii niezrealizowania tych godzin. Uregulowana została jedynie tygodniowa niezdolność nauczyciela do pracy, tzn. jeżeli nauczyciel będzie przebywał na zwolnieniu lekarskim przez tydzień, wówczas liczbę ustalonych na całe półrocze godzin pomniejsza się o 2 (w 2009/2010 o 1 godzinę). Wynika z tego, że inne nieobecności, np. L4 trwające krócej niż tydzień nie powoduje zmniejszenia liczby godzin do przepracowania.